

~NYHETSBRIV~

För Poul Bjerre Sällskapets medlemmar • Nr 3 år 2021

En enda ros – trädgården på Vårstavi visar trots allt växtkraft. Eftersom ingen bott i huset har rådjuren haft fri tillgång till rosenknopparna. Måttlig trädgårdsskötsel har hållit det värsta ogräset borta. Foto: A. Widén

Spännande tid - blir det stopp för försäljningen?

Under sommaren har Poul Bjerre Sällskapet och gruppen Bevara Vårstavi arbetat intensivt för att på juridisk väg hindra att Vårstavi och dess inventarier säljs. I slutet av juli kom ett förlösande svar från vår stiftelseexpert: Ansvar för donationen vilar lika starkt på sällskapet som på stiftelsens styrelse. Stiftelsen Vårstavi är beroende av samtycke från sällskapet, tidigare föreningen, för arvet efter Poul Bjerre och hur förmögenhet och fastighet förvaltas. Stiftelsens urkund, dvs Poul Bjerres testamente och de första stadgarna talar om *medlemmar, förening, ansvarsutkrävande* samt *årsmöte*.

Enligt stiftelselagen väger urkunden tungt liksom *stiftarens/donators avsikt*. I en skrivelse till Länsstyrelsen i Stockholm, **Begäran om ingripande**, påpekar Poul Bjerre Sällskapet detta. Den skickades 27 juli, undertecknad av ordförande och vice ordförande. Den finns nu i ett **samlingsärende** med nummer **206-1124-2021**.

I Förvaltningsrätten i Stockholm tas vårt **mål med nummer 17122-21** upp i september. Målet rör sällskapets stadgeenliga rätt att ändra stadgar för stiftelsen. Vi vill att fastighet och inventarier skyddas i stadgarna.

Enligt uppgift från stiftelsen skulle Historiska Hem lägga ut Vårstavi till försäljning på sin hemsida måndag 23 augusti. Så har inte skett! (25/8)

Den färgstarka Amelie Posse – sin tids Greta?

Tjugo personer på plats kunde lyssna när **Nils Johan Tjärnlund** tog oss på resa genom **Amelie Posses** liv. Den söta flickan, charmigt porträtterad av morbror **Gunnar G:son Wennerberg** under de idylliska åren på godset i Skåne, kom att få ett växlingsrikt liv. Hennes mod och handlingskraft kom till nytta under 1:a världskriget. Amelies andre make **Oki Brazda**, född tjeck, var

Nils Johan Tjärnlund har dokumenterat material på Vårstavi, bl a Amelies foton från första tiden i Rom, en gåva till mamma Gunhild. Foto: Gunnel Mörkfors

medborgare i habsburgska kejsardömet. I Italien betraktades tyska medborgare som fiender så Oki och andra tjecker internerades på Sardinien. Amelie fungerade som mellanhand i förhandlingar med myndigheterna. Tillbaka i Rom fick paret och deras två söner en bostad på Vatikanens ägor och fortsatte kampen för ett fritt Tjecko-slovakien. Då familjen 1925 köpte det förfallna slottet Licköv tog det bohemiska konstnärslivet i Rom slut och byttes mot en vardag full av hårt arbete med humleodling, lantbruk och slottsrenovering.

Relationen med svågern/styvfadern **Poul Bjerre** blev viktig för Amelie under 1930-talet. Han stärkte henne i skrivandet och erbjöd en fristad på Vårstavi. Den generösa och gästfria Amelie drabbades ofta både av sjukdom och trasslig ekonomi. Hennes storsäljande memoarer gav välkommet tillskott i en sinande kassa.

En insats som ”sin tids Greta” gjorde hon 1935 då hennes *S.O.S* om Tysklands rustningar publicerades i *Tidevarvet*, vilket ledde till proteströrelsen *Kvinnornas vapenlösa uppror mot kriget*. Allra mest betydelsefull är hon som skapare av **Tisdagsklubben** där de intellektuella mobiliserades mot nazisternas krigståg och förföljelser. Dels hölls offentliga möten med föredrag och dels bildades hemliga motståndsceller runt om i Sverige inför ett hotande angrepp från Tyskland.

En rörande berättelse om Amelie Posses flyktinghjälp återgav Nils Johan Tjärnlund. Ett barnbarn till en judisk man, som mot alla odds tog sig till Sverige 1939, har skrivit en bok om sin farfars öde. En plakett till minne av Amelies livräddande insatser för honom och andra placeras inom kort utanför Amelies sista bostad, tvårummaren på Rindögatan på Gärdet. *Det intressanta föredraget blir tillgängligt på video inom kort. Medlemmar som vill ta del i efterskott betalar 100 kr och får tillgång till länken.*

Poul Bjerres om psykoterapi och hypnos som läkning

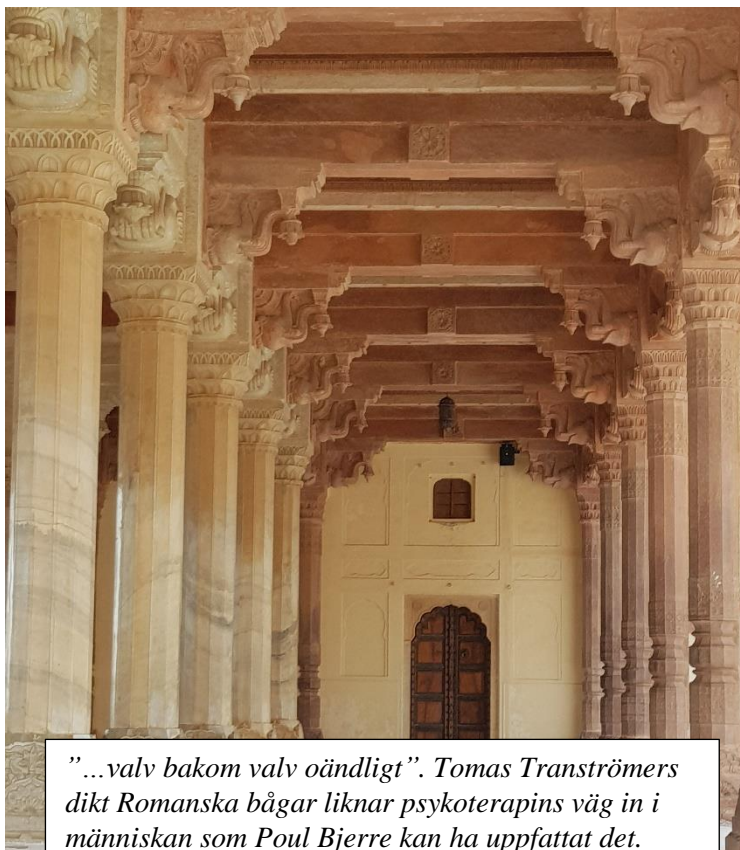
En intressant bok har kommit i min hand. Det är en samling uppsatser av Poul Bjerre, valda och kommenterade av **Ingemar Nilsson** och **Jan Bärmark**.

Poul Bjerre: *Från psykoanalys till psykosyntes* (Natur och Kultur ISBN 91-27-00572-0)

Ur slutklämmen på *Hypnosens väsen*: ”Det motstånd som psykoterapin röner från herrar psykiatrikers sida har säkerligen till stor del sin grund däri att psykiatriker instinktivt undviker att bli indragna i sina patienters andliga helvete. De har anlagt en mera utvärtes och somatisk blick på lidandet, som så att säga fritar dem från det intima sysslandet med själslivet.”

Pionjären Poul Bjerre mötte motstånd från den samlade läkarkåren när han introducerade Freuds psykoanalys i Sverige 1911. Skepsisen mot att koppla fysiska symptom till psykiska problem bestod länge. Idag vet vi mer om psykosomatiska sjukdomar, trauman, depression och ångest. Vi vet också att avspänning, yoga, meditation och andra tekniker fungerar läkande likaväl som terapeutiska samtal. Poul Bjerre utövade hypnos och prolongerad sömn i sin praktik. Hypnos tränade han hos läkaren Otto Wetterstrand, vars framgångsrika praktik Bjerre övertog 1907.

Djupt medveten om komplexiteten i människors psyke blev hans omfattande författarskap i psykologiska frågor en ögonöppnare för många i hans samtid. Motsättningen finns kvar mellan dem som förlitar sig på piller och de som tror på psykoterapi. Poul Bjerres trodde att vetenskaplig forskning inom psykoterapi skulle ge bättre redskap i behandlingsarbetet. Idag vet vi att framgång för en behandlingsform sällan går att upprepa i liknande försök. Däremot vet vi att det individuella mötet med en psykoterapeut ofta får långtgående positiva effekter i individens liv. /A.W.

”...valv bakom valv oändligt”. Tomas Tranströmers dikt *Romanska bågar* liknar psykoterapins väg in i människan som Poul Bjerre kan ha uppfattat det.

Kontot Bevara Vårstavi behöver påfyllning!

Vårt konto för juridisk hjälp för att bevara Vårstavi för framtiden behöver påfyllning. Höstens juridiska frågor kan kräva nya insatser av specialister. Därför välkomnar vi fler bidrag till Bevarakontot:

Plusgiro 95 32 59-9 eller med SWISH till 1236780431 : TACK!

Pratstund i trädgården efter föredraget om Amelie Posse. Fr v Ingegerd Morvik, Gunnel Mörkfors, Nils Johan Tjärnlund och Barbro Gramén. Foto: Waltraut Neuschütz

Sällskapets program hösten 2021

Fokus ligger på våra fortsatta föreläsningar i serien Starka kvinnor kring Poul Bjerre. Avgörande beslut i vårt arbete för att stiftelsens styrelse ska ta tillbaka beslutet att sälja fastigheten Vårstavi är vår främsta förhoppning för hösten.

Föreläsningsserien Starka kvinnor kring Poul Bjerre:

Plats: Kyrkans hus, Prinsvägen 1 i Vårsta C. Följs av kaffe på Vårstavi och visning för intresserade. Entré 100 kr för medlemmar, övriga 120 kr. Hela serien 500 kr/medlemmar och 600 kr/övriga. OBS! **Obligatorisk föranmälan till info@poulbjerre.org.** Föreläsningarna dokumenteras på video och kan streamas.

Genomförs med bidrag från Kreativa fonden i Botkyrka samt ABF Botkyrka/Salem. **En uppdaterad programfolder bifogas digitalt!**

Söndag 5 september kl. 14.00 Ulrika Knutson, författare, berättar om den besvärliga Elin Wägner, författare, journalist, pacifist, kväkare och väckarklocka för miljö, fred och kvinnors rätt.

Söndag 3 oktober kl. 14.00 Karin Ström Lehander, jurist och konstvetare, föreläser om Tyra Kleen, konstnären som fått en renässans liksom sina samtida Hilma af Klint och Lucie Lagerbielke, alla med andligt perspektiv på sitt skapande.

Söndag 14 november kl.14.00 Suzanne Lindhagen, byggnadsantikvarie och biografiförfattare, föreläser om Anna Lindhagen, en märkeskvinna inom stockholmspolitiken och mångårig vän med Poul Bjerre.

Medlemsavgifter för 2021

Fortfarande **150 kr** för enskild och **200 kr** för personer med samma adress. Betala till **plusgiro 184 95 73-9**. Ny medlem? Meddela anita.widen@gmail.com